

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Gfv.VII.30.114/2019/7.

A tanács tagjai:. Farkas Attila a tanács elnöke
. Csőke Andrea előadó bíró
. Gáspár Mónika bíró

A felperes:

A felperes jogi képviselője: Dr. Tamás Olivér Ügyvédi Iroda

A III. rendű alperes:

A III. rendű alperes jogi képviselője: Dr. Nagy József Ügyvédi Iroda

A felperesi beavatkozó:

A felperesi beavatkozó jogi képviselője: Béres Ügyvédi Iroda

A per tárgya: vezető tisztségviselő felelőssége

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budapest Környéki Törvényszék 3.G.40.798/2016/17.

A másodfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 11.Gf.40.123/2018/6.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 70.000 (hetvenezer) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperesi társaságot a felperesi beavatkozó jogelődje és a III. rendű alperes jogelődje alapította. 1996. február 15-én a III. rendű alperes jogelődje a felperesi beavatkozó jogelődjét kizárta a

- felperesi társaságból és határozott a végelszámolás megindításáról. Végelszámolóként dr. **K.Z.** került kijelölésre.
- [2] 1997. február 3-án a felperesi társaság tulajdonát képező ingatlant a végelszámoló eladta a III. rendű alperesnek 825.000 Ft vételárért.
- [3] A végelszámoló a kizárt tag, azaz a felperesi beavatkozó jogelődje üzletrésze vonatkozásában a megbízatásának fennállása alatt árverést nem tartott.
- [4] 1997. január 26-át követően a végelszámoló minden döntését a III. rendű alperessel történt előzetes konzultációt követően hozta meg. 1998-ban a III. rendű alperes a végelszámolóval közösen a felperessel szemben a felszámolás elrendelése iránti kérelmet terjesztett elő, ezzel egyidejűleg a végelszámoló lemondott, azonban a bíróság a felperes felszámolását nem rendelte el.
- [5] A végelszámoló 1999-ben elhunyt, ezt követően a III. rendű alperes törvényességi felügyeleti eljárást nem kezdeményezett, újabb végelszámoló nem került kijelölésre.
- [6] 2005-ben a felperesi beavatkozó a törzsbetéte ellenértékének megfizetése iránt a választottbíróság előtt pert indított a felperessel és a III. rendű alperessel szemben. A választottbíróság 13.000.000 Ft törzsbetét ellenérték megfizetésére kötelezte a felperest a felperesi beavatkozó javára.
- [7] 2008. július 8-án a cégbíróság a felperes társaság kényszer-végelszámolását rendelte el, kényszer-végelszámolóként a **R.** Kft. került kijelölésre, akinek a nevében **G.I.** járt el. A kényszer-végelszámoló felszólította a III. rendű alperest a törzsbetét ellenértékének, illetve az ingatlan-adásvételi szerződés szerinti vételár hátralékának megfizetésére, a III. rendű alperes ezt megtagadta.
- [8] A kényszer-végelszámoló kezdeményezte a felszámolás elrendelését, azonban a cégbíróság a felperes kényszerszünetlétét rendelte el 2014. június 11-én, majd 2015. április 2-án a kényszerszünetlési eljárást megszüntette és a felperes társasággal szemben kezdeményezte a felszámolási eljárás lefolytatását. A felszámolás kezdő időpontja 2015. július 10., felszámolóként a képviselő 2 került kirendelésre. A felperesi beavatkozó hitelezői igényét a felszámoló nyilvántartásba vette.

A felperes keresete és a III. rendű alperes ellenkérelme

- [9] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg a III. rendű alperes vonatkozásában, hogy az mint árnyékvezető a felperes fizetésektelenséggel fenyegető helyzete bekövetkezését (2008. július 8.) követően az ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, és ezáltal a felperes vagyona 33.000.000 Ft tőkeösszeggel és annak járulékaival csökkent, illetve a III. rendű alperes a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítését is megghiúsította, emiatt fennáll a hitelezőkkel szemben a helytállási kötelezettsége.

- [10] Álláspontja szerint azért állapítható meg a III. rendű alperes vonatkozásában, hogy árnyékvezető volt, mert a felperes döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt. A végelszámoló halála után nem tett egyedüli tagként semmilyen intézkedést annak érdekében, hogy a felperes törvényes működését helyreállítsa, törvényességi felügyeleti eljárást nem indított, így a felperes törvényes képviselő hiányában nem tudott intézkedni a felperesi beavatkozót megillető követelés fedezetét megteremtő, a III. rendű alperessel szembeni követelések behajtása iránt. A III. rendű alperes azzal, hogy a kényszer-végelszámoló és a felszámoló fizetési felhívására a törzsbetét ellenértékének és az állított vételárhátraléknak a megfizetését megtagadta, ugyancsak a felperes döntéseinek meghozatalára gyakorolt tényleges befolyást, és árnyékvezetőként ezzel a magatartásával is a felperes vagyonának csökkenését, a III. rendű alperessel szemben fennálló követeléseinek behajthatatlanságát és ezzel egyidejűleg a hitelezői igények kielégítésének megghiúsítását idézte elő.
- [11] Az I-II. rendű alperesekkel szemben (a **R.** Kft. és **G.I.**) a felperes a keresetétől elállt, a bíróság a pert velük szemben jogerősen megszüntette.
- [12] A III. rendű alperes ellenkérelmében kérte a kereset elutasítását.

Az első- és a másodfokú bíróság határozata

- [13] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Az ítélet indokolásában elsőként rögzítette, hogy a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 33/A. §-ának a rendelkezései 2006. július 1-jén léptek életbe. Azt megelőzően a gazdálkodó szervezet vezetői, és a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorló személyek, mint árnyékvezetők felelősségének megállapítására ezen a jogcímen nem volt lehetőség, e rendelkezéseknek nincs visszaható hatálya sem. Ezért a perben csak azok a magatartások voltak vizsgálhatók, amelyek megtörténtét a felperes már 2006. június 1. napját követő időszakban jelölte meg.
- [14] A felperes nem állította, hogy a kijelölt kényszer-végelszámoló vagy a felszámoló döntéseit a III. rendű alperes bármilyen módon befolyásolta volna.
- [15] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az, hogy a kényszer-végelszámoló vagy a felszámoló felhívására a III. rendű alperes megtagadta a fizetést, nem minősül befolyásgyakorlásnak.
- [16] A 2006. július 1.-2008. július 8. közötti időszakot lehetett vizsgálni, melyben a III. rendű alperes valóban nem indított törvényességi felügyeleti eljárást, azonban ez a magatartás a bíróság megítélése szerint nem minősül a felperes döntéseinek meghozatalára történő tényleges befolyás gyakorlásnak, így nem alapozza meg a III. rendű alperes árnyékvezetői minőségét. A cégnyilvántartásról, bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) 77. § (1) bekezdés c) pontja

alapján ugyanis a törvényességi felügyeleti eljárást bárki kezdeményezhette volna, akinek az eljárás lefolytatásához jogi érdeke fűződött és jogi érdekét valószínűsítette.

[17] A felperes és a felperesi beavatkozó fellebbezése alapján eljárt másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az ítélet indokolásában az árnyékvezetőinek az eljárásban alkalmazandó, 2015-ben hatályos Cstv. szerinti fogalmát értelmezve kifejtette, ez feltételezi, hogy a vizsgálat alá vont magatartások idején még a gazdálkodó szervezet működik, a vezető pedig a működéssel kapcsolatosan döntéseket hoz, melynek eredményeként esetlegesen a cég vagyronvesztést szenved el, emiatt a hitelezők kielégítési alapja csökken.

[18] A végelszámolás az önkéntesen elhatározott jogutód nélküli megszűnéshez vezető eljárás. A vezetőnek elő kell segítenie a végelszámoló tevékenységét, a végelszámolás megindításával a cég egy új gazdasági létszakaszba lép, amelyben a rendes cégműködési tevékenység lezárult. E szakasz célja a vagyon feltárása, értékesítése, a hitelezők kielégítése, majd a maradék vagyon tagok közötti felosztása és a cég működésének megszüntetése. Jogszerű végelszámolásra akkor kerül sor, ha a cég vagyona fedezi a fizetési kötelezettségeit. A végelszámoló a jogutód nélküli megszűnés felé mutató folyamatban látja el a vezetői feladatokat, ezek jogszerű ellátása esetén árnyékvezetés nem lehetséges. A gazdálkodó szervezet működésére, működésével kapcsolatos döntéseinek meghozatalára a ténylegesen meghatározó befolyás kizárt, hiszen a cég nem működik, nem gazdálkodik és a végelszámoló fokozott felelősségét a Ctv. határozza meg.

[19] Kényszer-végelszámolás esetén nincs arra sem lehetőség, hogy a cég elhatározza a végelszámolás megszüntetését és a cég működésének folytatását (Ctv.113.§). Kényszer-végelszámolás és kényszersztörlés alatt álló társaságok esetén az árnyékvezetés fogalmilag sem merülhet fel. Az önkéntes végelszámolás esetén pedig csak akkor, ha bizonyítást nyer, hogy a társaság végelszámolásának elhatározására, bejelentésére éppen a társaság hitelezőinek kijátszása végett került sor, a cég vezetője valójában nem a cég működésének befejezésére, a gazdasági életből való szabályozott kivezetésre törekszik.

[20] Az adós társasággal szemben fennálló fizetési kötelezettség elmulasztása, valamint a végelszámolás hatálya alatti társaság egyedüli tagjának cégjogi mulasztása alapján általában a tag árnyékvezetőnek nem minősíthető. Nem merült fel adat arra, hogy a végelszámolásra a hitelezők kijátszása végett került volna sor.

[21] Az ítélőtábla azonban azért, mert 1997-től 2008 júliusáig a III. rendű alperes volt az adós társaság egyedüli tulajdonosa, továbbá a végelszámolás a korábbi kijelölt végelszámoló halála miatt nem folyt a jogszabálynak megfelelően, vizsgálta az alábbi körülményeket.

[22] Megállapította, hogy miután 2006. július 1-jén lépett hatályba a Cstv. 33/A. § -a, a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmára

tekintettel az ezt megelőző magatartás vezetői felelősség alapjául nem szolgálhat. Csak ettől a 2008. július 8-ig tartó időszak vizsgálható, mert a kényszer-végelszámolás alatt a III. rendű alperes nem tevékenykedett árnyékvezetőként.

[23] A folyamatos mulasztás általában mindaddig megalapozhatja a mulasztó felelősségét, amíg a kötelezettségét nem teljesíti.

[24] A felperes által megjelölt ingatlaneladás 1997. február 2-án történt, kilenc évvel a Cstv. 33/A. §-a hatályba lépése előtt, a felperes állítása szerint a vételárat a III. rendű alperes nem fizette meg. Az ítélet tábla álláspontja szerint a III. rendű alperes még vezetőként sem marasztalható el az adóst korábban megillető, de időközben elévült követelés megfizetésének elmulasztásáért a Cstv. 33/A. §-a alapján. E tényállásra alapozva a III. rendű alperes felelőssége - vezetői minősítése esetén - sem állapítható meg, mert a Cstv. 33/A. §-ában előírt speciális felelősség tartalmában kártérítési felelősség, a kártérítési kötelezettség pedig öt év alatt elévül, ezért a károkozástól számított elévülési idő elteltével az, mint károkozó vezető terhére sem értékelhető.

[25] A felperes másik mulasztásként azt jelölte meg, hogy nem fizette meg a felperes részére a kizárt tag, a felperesi beavatkozó 13.000.000 Ft összegű üzletrészét a gazdasági társaságokról szóló 1988. évi VI. törvény (1988-as Gt.) 166. §-a alapján. A Cstv. 33/A. §-a a vezető tisztségviselő felelősségét szabályozza, a tagi minőségben elkövetett mulasztás az ügyvezetővel, illetve az árnyékvezetővel szemben nem alkalmazható.

[26] Harmadik károkozó magatartásként azt jelölte meg a felperes, hogy a III. rendű alperes a 20.000.000 Ft értékű ingatlant 850.000 Ft vételáron vette meg a felperestől, ezért 19.175.000 Ft veszteséget szenvedett a felperesi társaság. Nincs adat arra vonatkozóan, hogy az adásvételi szerződést határidőben megtámadták volna. E magatartás azonban a felelősség körében nem vizsgálható, mert a kereset alapjául szolgáló Cstv. 33/A. §-a még nem volt hatályban. Tény, hogy a III. rendű alperes nem nevezett ki végelszámolót az elhunyt helyett, azonban ez csak cégeljárársban, törvényességi eljárás keretében volt szankcionálható.

[27] Hangsúlyozta, a másodfokú bíróság azt is, hogy az elsőfokú ítélet az ügy megítélése szempontjából jelentős tényeket tartalmazza, nem sértette meg ezért az elsőfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rPp.) 221. § (1) bekezdésének rendelkezéseit.

Felülvizsgálati kérelem

[28] A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen kérte - tartalma szerint - az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján annak megállapítását, hogy a III. rendű alperes a felperesi társaság döntéseinek a meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően, ennél fogva a felperesi

társaság vezetőjének minősül, és mivel ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, ezáltal a felperesi társaság vagyona csökkent a törzsbetét ellenértékének a befizetésére vonatkozó követelés (13.000.000 Ft és annak 1996. augusztus 15-től számított késedelmi kamata) összegével, valamint a hitelezők követelésének teljes mértékben történő kielégítését megghiúsította, és ezért helytállási kötelezettsége áll fenn a hitelezőkkel szemben. Kérte a III. rendű alperes kötelezését 13.000.000 Ft és késedelmi kamatainak megfelelő összeg erejéig biztosíték adására a bíróság gazdasági hivatalában letéti számlára befizetendő pénzösszeg formájában. Másodlagosan kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedően és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását.

[29] A felülvizsgálati kérelem indokolásában elsőként kifejtette, tévedett az ítélőtábla, amikor arra az álláspontra helyezkedett, hogy csak működő gazdálkodó szervezetek esetében merülhet fel az árnyékvezetés fogalma, kényszer-végelszámolás, kényszersztörlés esetén nem. Hivatkozott arra, hogy a legfőbb döntéshozó szerv a kényszer-végelszámolás, végelszámolás alatt is működik, ha a legfőbb szerv döntése nem ellentétes a kényszer-végelszámolás céljával [Ctv. 116. § (6) bekezdés]. A III. rendű alperes 2006. július 1-től részben taggyűlési határozataival, részben mint a társaság adósa döntéseket hozott, melyekért felelősség terheli.

[30] Állította, hogy a végelszámoló halálától 2008 júliusáig e tényt, valamint a székhely megszűnését a III. rendű alperes szándékosan eltitkolta, és ezzel meghatározó befolyást gyakorolt a cég döntéseire, és a cég elleni döntésekre, mert elérhetetlenné vált; azzal, hogy nem jelölt ki új végelszámolót, meghatározó befolyást gyakorolt a cég létére, mert megakadályozta a végelszámolást; kijátszotta azt a törvényi kötelezettségét is, hogy mint a társaság bent maradt tagja kifizesse a kizárt tag törzsbetétjének az ellenértékét az 1988-as Gt. 165-166. §-a alapján; azzal, hogy nem választott új végelszámolót, félrevezette a hatóságokat és gazdasági szereplőket. A III. rendű alperes nem szervezett árverést a törzsbetét értékesítésére, és azt meg is akadályozta azzal, hogy nem jelölt ki új végelszámolót, illetve olyan taggyűlési határozatot is hozott, hogy a kizárt tag üzletrészt nem vonja be. Ezzel megvalósította a ténylegesen meghatározó befolyásgyakorlást. A felperes - végelszámoló hiányában - nem tudott fellépni a III. rendű alperessel szemben (1988-as Gt. 166. §), így nem jutott hozzá a követeléséhez, ezért nem tudta a hitelezőit teljes mértékben kiegyenlíteni, és nem tudta a végelszámolási eljárást lezárni.

[31] Hangsúlyozta, hogy amennyiben a taggyűlési határozat a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően születik meg, és azt nem a hitelezők érdekeinek a figyelembe vételével hozzák meg, vagy azok által a társaság vagyona csökken, vagy ezáltal a hitelezői követelések teljes mértékben történő

kielégítése megghiúsul, az ezen döntést meghozó tag a Cstv. 33/A. §-a szempontjából vezetőnek minősül és helytállási kötelezettsége beáll.

[32] A III. rendű alperes a társasággal szembenálló adósként sem tett eleget a kötelezettségének, ezzel a hitelezők érdekeit figyelmen kívül hagyta.

[33] Álláspontja szerint téves az ítélőtáblának az az állítása, hogy a végelszámolás, vagy kényszer-végelszámolás alatt álló társaság nem működő társaság. A gazdasági tevékenységet átmenetileg fel lehet függeszteni, de ettől még a társaság működő és bejegyzett társaság marad. A társaság működése nem azonos a gazdasági tevékenység folytatásának fogalmával. Hivatkozott a Ctv. 104. § (2) bekezdésére, valamint 103. § (1) bekezdésére. Mindezekből arra a következtetésre jutott, hogy a végelszámolás, kényszer-végelszámolás és kényszerszüntetés alatt álló társaság tekintetében sem kizárt a Cstv. 33/A. §-a szerinti elkövetési magatartás megvalósítása.

[34] Hangsúlyozta, hogy a Cstv. 33/A. §-a szerint mulasztással is megvalósulhat az a magatartás, amely megalapozza annak a személynek a felelősségét, aki ténylegesen meghatározó befolyást gyakorol a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára aktívan vagy passzívan.

[35] Állította az rPp. 221. § (1) bekezdésének megsértését, mert az ítélőtábla nem jelölte meg a Cstv. 33/A. § alkalmazási lehetőségeit leszűkítő értelmezésének jogszabályi alapját. Az a tény, hogy a jogszabályok lehetővé teszik a végelszámolóval, felszámolóval szembeni igényérvényesítést, még nem jelenti azt, hogy ugyanezen magatartással összefüggésben - amennyiben annak meghozatalában harmadik személy ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt - ezen harmadik személlyel szemben kizárt lenne az igényérvényesítés árnyékvezetői minősége miatt. A bírói gyakorlat nem lehet ellentétes az alkalmazandó törvény szövegével, ezt az Alkotmánybíróság kimondta a 20/2017. (VII.18.) számú határozatában.

[36] Érti a Ctv. 104. § (2) bekezdését az ítélőtáblának az a megállapítása is, hogy a végelszámolás megindulásával a cég egy új gazdasági létszakaszba lép, amelyben a rendes cégműködési tevékenység lezárult. A törvény lehetővé teszi, hogy a végelszámolás alatt is folytassák gazdasági tevékenységüket a cégek.

[37] Hangsúlyozta, hogy végelszámolás, kényszer-végelszámolás és kényszerszüntetés során is lehetséges az árnyékvezetés, hiszen a végelszámolás alatt a társaság legfőbb szerve döntéseket hoz, kényszer-végelszámolás esetén - korlátok között - a végelszámolás szabályai alkalmazandók, a kényszerszüntetés esetén pedig a vezető tisztségviselő mellett a legfőbb szerv is hozhat döntéseket [Ctv. 116. § (3) bekezdés]. Az egyes eljárások céljának és rendeltetésének tehát nincs jelentősége a Cstv. 33/A. §-a alkalmazása szempontjából.

- [38] Állította az rPp. 206. § (1) bekezdésének megsértését, mert a bíróság nem vizsgálta a 2008. július 8-át követően a III. rendű alperes által hozott döntéseket és cselekményeket.
- [39] Állította továbbá a Cstv. 33/A. §-ának sérelmét abban a tekintetben, hogy az ítéletábra a III. rendű alperesnek mint adósnak a magatartását nem vette figyelembe. A „látszólagos mulasztás” - a cégjogi kötelezettség nemteljesítése - valójában olyan döntés, amellyel a III. rendű alperes megakadályozta a társaságot egyébként terhelő kötelezettségek teljesítését, ezzel pedig megvalósította a ténylegesen meghatározó befolyásgyakorlást.
- [40] Előadta, hogy iratellenes az indokolás azért, mert a végelszámolás megindítása vonatkozásában a tagok között ugyan egyetértés volt, de a körülményekből következően a III. rendű alperes kiürítette a társaságot, ezzel meghiúsította a hitelezői igények kielégítését.
- [41] Álláspontja szerint a Cstv. 33/A. §-ával ellentétes a jogerős ítéletnek az a megállapítása, hogy a III. rendű alperes még vezetőként sem marasztalható el az adóst korábban megillető, de időközben elévült követelés megfizetésének elmulasztásáért. A Cstv. 33/A. §-a alapján a 2006. július 1-jét követően tanúsított minden olyan magatartás és döntés vizsgálat tárgyává tehető és teendő, amelyet a III. rendű alperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően tanúsított, illetőleg hozott meg. Ebből a szempontból irreleváns, hogy maga a követelés, amelynek a megfizetését a III. rendű alperes megtagadta, elévült-e vagy sem. Mivel a Cstv. 33/A. §-a alapján kereset benyújtása kizárólag a felszámolási eljárás megindulását követően lehetséges, nyilvánvalóan nem lehet ezen jogszabályi rendelkezés szerinti felelősség fennállásának megállapítása szempontjából kérdés az elévülés, hiszen a felszámolás elrendelése és a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése között jóval több, mint 5 év is eltelhet.
- [42] Jogsértőnek állította azt a megállapítást is, hogy a tagi minőségben elkövetett mulasztás a Cstv. 33/A. §-a alapján az ügyvezetővel szemben, különösen az árnyékvezetővel szemben nem alkalmazható. A III. rendű alperes egyedüli tagként a társaság legfőbb szerveként hozta meg a döntéseket, ezért ezek a döntések az árnyékvezetői felelősség körében kifejezetten vizsgálhatók. A III. rendű alperes mint adós hozott olyan döntést, amely a hitelezői igények teljes mértékű kielégítését meghiúsította.
- [43] Jogsértő módon tulajdonított jelentőséget az ítéletábra annak is, hogy az ingatlan-adásvételi szerződést nem támadták meg. Jelen esetben azt kellett volna vizsgálni, hogy 2008. július 8-át követően a III. rendű alperes olyan döntést hozott, hogy ezen követelést vele szemben nem érvényesítheti a felperesi cég (ennek eredménye a felszámolási eljárás), valamint, hogy a végelszámoló többszöri felszólítása ellenére ezen fizetési kötelezettségét megtagadta.

- [44] Állította, hogy a III. rendű alperes a kényszer-végelszámoló felszólítása ellenére megtagadta az adós iratainak átadását, mely súlyos kötelezettségszegés, és a Cstv. 33/A. § (3) bekezdése értelmében ilyenkor a hitelezői érdekek megsértését vélelmezni kell.
- [45] Téves az az álláspont, hogy a III. rendű alperes cégjogi mulasztásai csak törvényességi eljárásban lettek volna szankcionálhatók. A Cstv. 33/A. §-a ilyen korlátozást nem tartalmaz, nem mondja meg tételesen, milyen döntések vizsgálhatóak az e jogszabályi rendelkezés szerinti felelősség tekintetében.
- [46] Állította az rPp. 3. § (3) bekezdésének és 206. § (1) bekezdésének megsértését, mert az elsőfokú bíróság nem oktatta ki a feleket a bizonyítási teherről. Az volt az elsőfokú bíróság véleménye, hogy a perben nem volt bizonyítandó, vitás tény. A III. rendű alperes azonban vitatta árnyékvezetői minőségét, a felperes által állított tartozás jogalapját és összezszerűségét, a vagyonszökkenés tényét, helytállási kötelezettségének fennállását, a bejelentett hitelezői igényt, tehát a tájékoztatás szükséges lett volna. E jogszabálysértésnek az ügy érdemére kiható hatása volt, az elsőfokú bíróság ugyanis elzárta ezzel a felperest a bizonyítás lehetőségétől, megsértve ezzel az rPp. 164. §-át is.
- [47] A III. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem nyújtott be.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [48] A Kúria az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta.
- [49] A Kúria elsőként hangsúlyozza, helytállónan állapította meg az ítélőtábla, hogy a Cstv. 33/A. §-a szerinti vezetői felelősséget a felszámolási eljárás iránti kérelem bírósághoz érkezése napján hatályos rendelkezései szerint kell megítélni, azaz a Cstv. 2015-ben hatályos szövegét kell figyelembe venni. Eszerint a gazdálkodó szervezet vezetőjének minősül az a személy is, aki a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt. Ilyen személy lehet akár természetes, akár jogi személy, a ténylegesen meghatározó befolyás gyakorlása tekintetében pedig nincs jelentősége annak, hogy az adott személy milyen jogi kapcsolatban áll a gazdálkodó szervezettel, annak tagja-e vagy sem. Ebből következően tag is lehet árnyékvezető, meg kell azonban különböztetni a tagi minőségben hozott döntéseket az árnyékvezetőként hozott döntésektől, ha pedig az árnyékvezető-tag egyben a társaságnak tartozó adós is, akkor az adósként hozott döntéseit is el kell határolni az árnyékvezetői döntésektől.
- [50] A Cstv. 33/A. §-a ugyanis a vezető tisztségviselő (árnyékvezető) kártérítési felelősségének feltételeit szabályozza, így a felelősség alapjául csak a vezetői jogkörbe tartozó magatartás szolgálhat, a tagi vagy a társaságnak tartozó adósi minőségben kifejtett magatartás nem, még akkor sem, ha a tag vagy az adós egyben a társaság vezetője (árnyékvezetője) is.

- [51] Ezért az, hogy a III. rendű alperes a társaságnak tartozó adósként nem tett eleget fizetési kötelezettségeinek, illetve hogy a társaság tagjaként nem fizette meg a kizárt tag üzletrészenek értékét, az elhunyt végelszámoló halálát követően pedig nem jelölt új végelszámolót, a Cstv. 33/A. §-a szerinti felelősség megállapításra nem adhat alapot.
- [52] A Cstv. 33/A. §-a 2006. július 1-jén lépett hatályba, az ezt megelőző magatartások, így az 1997. február 2-án kelt adásvételi szerződés megkötése, a felelősség körében nem vizsgálhatók.
- [53] A Kúria egyetért az ítéletábrával abban, hogy az árnyékvezetőként hozott döntésekről alapvetően akkor lehet szó, amikor a vizsgálat alá vont magatartások idején a gazdálkodó szervezet még működik, és az árnyékvezető pedig a működéssel kapcsolatosan operatív döntéseket hoz. Működés alatt nem a jogi létezésről kell érteni, hanem a tényleges gazdasági tevékenységről. A gazdasági tevékenység körébe tartozik minden olyan ügylet, amely érinti a gazdálkodó szervezet vagyont.
- [54] A rendelkezésre álló adatok szerint 2012. július 10. és 2014. június 11. között a felperes kényszer-végelszámolás, majd ettől kezdődően kényszerszünetelés hatálya alatt a felszámolás megindulásáig. A cégmásként megállapíthatóan a kényszer-végelszámolás befejezése és a felszámolás megindulása között - a kényszerszünetelés tartama alatt - nem volt vezető tisztségviselője a felperesnek, az akkor hatályos Ctv. rendelkezéseiből következően azonban még ha lett volna is, az sem hozhatott volna olyan döntéseket, amelyek az adós vagyont csökkenését eredményeznék. A Ctv. 2014. június 11-én hatályos 116. § (3) bekezdése szerint ugyanis a kényszerszünetelési eljárás alá került cég gazdasági tevékenységet nem végezhet. A kényszerszünetelési eljárás során a cég legfőbb szerve nem dönthet a cégnek a kényszerszünetelési eljárás alatti működtetéséről, a kényszerszünetelési eljárás megszüntetéséről, valamint a cég átalakulásáról. A kényszerszünetelési eljárás kezdő időpontját követően a cég szervei nem hozhatnak a kényszerszünetelési eljárás céljával ellentétes döntéseket. A Ctv. 117/A. § (2) bekezdése szerint a kényszerszünetelési eljárás során a vezető tisztségviselő, vezető tisztségviselő hiányában a volt végelszámoló köteles az Art. szerint az adókötelezettségeket teljesíteni, valamint a kényszerszünetelési eljárást megelőző nappal mint mérlegfordulónappal számviteli beszámolót készíteni, és azt a számviteli törvényben foglaltak szerint letétbe helyezni és közzétenni.
- [55] Mindezekből az következik, hogy a kényszerszünetelési eljárás tartama alatt a III. rendű alperesnek lehetősége sem lett volna arra, hogy árnyékvezetőként a felperes vagyontal rendelkezzen.
- [56] A Kúria abban egyetért a felperessel, hogy mulasztással is megvalósulhat a vezető tisztségviselő Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti felelősségét megalapozó magatartás. Nem értelmezhető azonban a mulasztás az árnyékvezetői felelősség esetében. A vezető tisztségviselő kötelezettsége a gazdálkodó szervezet operatív feladatainak elvégzése, és ha ezt elmulasztja, emiatt a felelőssége

megállapítható. Árnyékvezető vonatkozásában azonban - miután számára nincs törvény, vagy a felek szerződése következtében kötelezően ellátandó operatív feladat, csak beleavatkozik a vezető tisztségviselő tevékenységébe - a mulasztás, azaz, hogy nem végez vezető tisztségviselői feladatokat, nem eredményezheti a felelősség megállapítását.

[57] A Kúria rámutat arra is, hogy árnyékvezető tekintetében a Cstv. 33/A. § (3) bekezdésében szabályozott vélelem sem értelmezhető, mert az árnyékvezetőnek nincs olyan kötelezettsége vagy joga, hogy a gazdálkodó szervezet beszámolóját elkészítse, aláírja, illetve azt közzétegye.

[58] A Kúria teljes mértékben egyetért az ítéletátlával abban is, hogy a III. rendű alperes cégjogi mulasztásai csak törvényességi eljárásban lettek volna szankcionálhatók. A Cstv. 33/A. §-a szerinti felelősség csak a fentiekben kifejtettek szerint vizsgálható.

[59] A Kúria megítélése szerint nem sértette meg a jogerős ítélet az rPp. 3. § (3) bekezdését és 206. § (1) bekezdését sem, mert a jogvita eldöntéséhez bizonyítási eljárás lefolytatására nem volt szükség. Nem sérti - erre is tekintettel - a jogerős ítélet az rPp. 164. §-át sem. Az ügyben eljáró bíróságok az indokolási kötelezettségüknek is megfelelően eleget tettek.

[60] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[61] A felperes felülvizsgálati kérelme alaptalan volt, ezért az rPp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó rPp. 78. § (1) bekezdése, és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (3) bekezdés d) pontja, 59. § (1) bekezdése és 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

[62] A Kúria tárgyaláson hozta meg határozatát.

Budapest, 2019. november 12.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Csőke Andrea s.k.
előadó bíró, Dr. Gáspár Mónika s.k. bíró

A kiadmány hitelül: